

Формування культури безпечної поведінки у здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Доцюк Лідія Георгіївна

докторка медичних наук, професорка

завідувачка кафедри фізичної реабілітації, ерготерапії та
домедичної допомоги

Лютий-березень 2022р.

- Проведення онлайн лекцій з питань дій населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій та в умовах воєнного стану;
- Проведення офлайн навчань з домедичної допомоги (на базі кафедри військової підготовки);
- Створення інформаційних матеріалів з дій населення в умовах воєнного стану та з домедичної допомоги;
- Участь у тренінгах з надання домедичної допомоги у громадах (локації, визначені міською владою).

Квітень 2022 – травень 2023 р.

- Оновлення тематичного плану обов'язкового освітнього компонента **«Здоров'язберезувальні технології та домедична допомоги»** (ОК сформований згідно професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»);
- Оновлення тематичного плану вибіркового освітнього компонента **«Громадське здоров'я та медицина порятунку»**;
- Створення навчально-методичного забезпечення вибіркового освітнього компоненту **«Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану»**.

Освітній компонент

**“Здоров'язбережувальні
технології та
домедична допомога”**

-
- **“Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога”** є обов'язковою навчальною дисципліною.
  - Цей предмет є важливим для розуміння здобувача вищої освіти за спеціальностями «початкова» та «середня освіта» про здоров'язбережувальну діяльність вчителя і включає загальні відомості про здоров'я людини, чинники, які на нього впливають, здоровий спосіб життя та його компоненти, профілактику окремих хвороб, надання домедичної допомоги при загрозливих життю та здоров'ю станах.

□ Мета навчальної дисципліни: полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю щодо організації безпечного освітнього середовища, використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу, здійснення профілактично-просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу з питань безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формування в учасників освітнього процесу культури здорового та безпечного життя, збереження особистого фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності, навичок надання домедичної допомоги при загрозливих життю та здоров'я станах.

«Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога»

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3-й	5, 6	3	90	15	30	-	-	45	-	залік
Заочна	3-й	5, 6	3	90	8	-	-	-	82	-	залік

«Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога»

Факультет	Спеціальність	Кількість студентів
Математики та інформатики	Середня освіта	27
Географічний факультет	Середня освіта	36
Інститут біології, хімії та біоресурсів	Середня освіта (здоров'я людини)	14
Педагогіки, психології та соціальної роботи	Середня освіта	25
Філологічний факультет	Середня освіта (Філологія)	59
Історії, політології та міжнародних відносин	Середня освіта	15
Іноземних мов	Середня освіта (англійська, німецька, французька філологія)	58
Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	Середня освіта (Трудове навчання)	17
Педагогіки, психології та соціальної роботи	Середня освіта (Музика)	18

Професійні компетентності:

Здоров'язбережувальна компетентність:

- **В2.1. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу**
- Питання, що розглядаються на занятті:
- 1. Поняття про здоров'я людини та чинники, які впливають на нього.
- 2. Концепція здоров'я населення.
- 3. Промоція здоров'я. Види, форми та методи.
- 4. Принципи профілактики захворювань та травмувань.
- 5. Поняття про здоров'язбережувальні технології, класифікація.
- 6. Мета, завдання здоров'язбережувальних технологій та їх значення для зміцнення здоров'я людини.
- 7. Структура та типи здоров'язбережувальних технологій, які використовуються у загальноосвітніх закладах України.

Професійні компетентності:

Здоров'язбережувальна компетентність:

В2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни

В2.2.32. Особливості профілактики інфекційних і неінфекційних захворювань, запобігання поширенню серед учнів звичок, небезпечних для їх здоров'я.

Питання, що розглядаються на занятті:

1. Профілактика інфекцій в залежності від механізму їх передачі.
2. Особливо небезпечна інфекція: визначення, хвороби, які відносяться до ОНІ, особливості їх епідеміології, дії населення в осередку ОНІ. Поняття про епідемію, пандемію, карантин, обсервацію.
3. Дитячі інфекції (кір, краснуха, вітряна віспа, епідемічний паротит, коклюш, скарлатина): особливості епідеміології, клінічні ознаки, принципи лікування, профілактика.
4. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей.
5. Поняття про ризик-орієнтовну поведінку людини та її вплив на здоров'я. Поняття про психічну та фізичну залежність. Соціально-педагогічні методи профілактики шкідливих звичок.
6. Шкідливі для здоров'я звички: тютюнопаління, алкоголізм, наркоманія, токсикоманія, кавоманія тощо. Характеристика негативного впливу на організм людини шкідливих звичок.
7. Соціально-педагогічні методи профілактики шкідливих звичок.

Професійні компетентності:

Здоров'язбережувальна компетентність:

В2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни

В2.2.33. Засади збереження психічного здоров'я в освітньому середовищі.

Питання, що розглядаються на занятті:

1. Поняття про психічне здоров'я людини. Фактори, що впливають на його формування та порушення.
2. Поняття про характер і темперамент людини. Їх вплив на безпеку життєдіяльності.
3. Значення психологічного клімату колективу, його вплив на самопочуття та здоров'я людини.
4. Поняття про інформаційну безпеку та заходи її забезпечення.
5. Поняття про психоемоційне напруження (стрес, дистрес), поняття про стресогенні захворювання (неврози, неврастенії, синдром хронічної втомлюваності, тощо) та їх профілактику.
6. Типові моделі психологічних реакцій людей у випадку екстремальних ситуацій.
7. Види та методи формування та підтримання особистої психологічної стійкості людини в екстремальних умовах.
8. Ризики суїцидальної поведінки та їх профілактика.

Професійні компетентності:

Здоров'язбережувальна компетентність:

- **V2.3. Здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.**
- **V2.3.31. Вплив освітнього процесу на спосіб життя і здоров'я учнів.**
- **V2.3.32. Методики і технології формування культури здорового та безпечного способів життя учнів.**
- Питання, що розглядаються на занятті:
- 1. Поняття про вітальні функції організму та їх значення в діагностиці стану здоров'я людини.
- 2. Поняття про здоровий спосіб життя та його значення для здоров'я людини. Гігієнічні аспекти здорового способу життя.
- 3. Гігієнічні основи режиму дня, його значення для здоров'я людини та біоритмологічна залежність.
- 4. Раціональний режим праці та відпочинку.
- 5. Оптимальний руховий режим, механізм оздоровчої дії фізичних навантажень.
- 6. Загартовування: види, принципи, правила, механізм оздоровлюючої дії.
- 7. Безпека харчування. Небезпечні харчові продукти. Харчові інфекції. Поняття про харчові добавки та їх безпечність. Забруднення харчових продуктів токсичними речовинами та радіонуклідами, шляхи потрапляння їх у їжу.

Професійні компетентності:

Здоров'язбережувальна компетентність:

V2.4. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

□ V2.4.31. Взаємозв'язок організму людини з природним, техногенним і соціальним оточенням.

□ V2.4.32. Засади здорового способу життя.

□ V2.4.33. Вплив професійної діяльності на здоров'я та прийоми збереження особистого здоров'я у професійній діяльності.

Питання, що розглядаються на занятті:

1. Види природних небезпек та методи захисту (тектонічні, топологічні та метеорологічні стихійні лиха).
2. Техногенні небезпеки, їх вплив на життєдіяльність людини та методи захисту (шум, вібрація, ультразвук, інфразвук, іонізуюче випромінювання, електромагнітне випромінювання).
3. Соціально-політичні небезпеки (війни, тероризм, екстремальні ситуації криміногенного характеру). Характеристика та способи їх уникнення.
4. Хімічні та біологічні фактори небезпек (характеристика шкідливих хімічних речовин та їх дія на організм людини; біологічні фактори небезпек).
5. Улаштування та використання сховищ у закладах освіти. Дії учасників освітнього процесу за сигналами тривоги.

Професійні компетентності:

Здоров'язбережувальна компетентність:

▣ **В2.5. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.**

▣ **В2.5.31. Зовнішні ознаки погіршення фізичного стану людини.**

▣ **В2.5.32. Правила надання домедичної допомоги.**

▣ Питання, що розглядаються на занятті:

1. Поняття про види медичної допомоги.
2. Загальні принципи та правила надання домедичної допомоги при нещасних випадках.
3. Характеристика засобів, які використовуються для надання домедичної допомоги.
4. Серцево-легенева реанімація.
5. Домедична допомога при гострих отруєннях та радіаційних ураженнях.
6. Домедична допомога при травматичних ушкодженнях.
7. Домедична допомога при нетравматичних загрозливих життю та здоров'ю станах.

Використання інноваційних технологій:

- Створено систему електронного навчання **Moodle**, де розміщено матеріал для підготовки до практичних занять, опорні конспекти лекцій, відеоматеріали по темам занять, а також тестовий контроль до кожного заняття:

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3700>

- **Потреба в оновленні матеріальної бази:** манекен для проведення серцево-легеневої реанімації, тонометри, джгути, турнікети, протигази, респіратори.

Громадське здоров'я та медицина порятунку

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2-й	3, 4	3	90	-	30	-	-	60	-	залік
Заочна	2-й	3, 4	3	90	-	8	-	-	82	-	залік

«Громадське здоров'я та медицина порятунку»

Факультет	Спеціальність	Кількість студентів
Архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	Архітектура та будівництво	22
Математики та інформатики	Математика	16
Фізичної культури та здоров'я людини	Фізична терапія, ерготерапія	10
Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	Мікроелектроніка	33

Дії населення та домедична допомога в умовах надзвичайного та воєнного станів (на 2023-2024 н.р. обрали 13 студентів)

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3-й	5, 6	3	90	4	26	-	-	45	-	залік
Заочна	3-й	5, 6	3	90	4	4	-	-	82	-	залік

Перелік тем:

1. Надзвичайні ситуації мирного і воєнного часів. Цивільний захист в сучасних умовах.
2. Захист населення у надзвичайних ситуаціях.
3. Дії населення під час терористичного акту, масових заворушень, в зоні бойових дій та під час повітряної тривоги.
4. Дії населення під час хімічної небезпеки.
5. Дії населення під час радіаційної небезпеки.
6. Дії населення під час біологічної небезпеки.
7. Дії населення під час природніх небезпек.
8. Організація та основні принципи надання домедичної допомоги. Засоби медичного захисту.
9. Діагностика життєво-важливих функцій людини на етапі домедичної допомоги.
10. Серцево-легенева реанімація.
11. Пов'язки та перев'язки (десмургія). Транспортна іммобілізація.
12. Відкриті ушкодження (поранення).
13. Закриті ушкодження.
14. Домедична допомога при нетравматичних загрозливих життю та здоров'ю станах.
15. Особливості надання домедичної допомоги в умовах воєнного часу для цивільних осіб.

Покликання на сторінку електронного навчання (Moodle)

□ Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3700>

□ Громадське здоров'я та медицина порятунку

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=95>

□ Дії населення та домедична допомога в умовах надзвичайного та воєнного станів

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4925>

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

